

V.13.a. Gedragsregels personeel.

Gedragsregels ter voorkoming van seksuele intimidatie .

Algemeen

In dit onderdeel worden de omgangsregels beschreven voor leerlingen en werknemers. Zoals vermeld in de missie van de school dient er sprake te zijn van een geborgen klimaat met respect voor elkaar. Het gedrag tussen collega's en leerlingen onderling dient dusdanig te zijn, dat het niet door anderen als storend of ongewenst wordt ervaren.

De werknemer is medeverantwoordelijk voor de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de leerling en voor diens ontwikkeling naar zelfstandigheid. Daarbij moet de werknemer zelf de persoonlijke grenzen van de leerling respecteren en de grenzen van professioneel gedrag niet overschrijden. Ook moet een werknemer de leerling ondersteunen in het zelf stellen van grenzen naar anderen toe.

Voor docenten (werknemers) binnen de sectie lichamelijke opvoeding is deze rol ingewikkelder dan bij de andere personeelsleden, vanwege het fysieke element in hun vak. Lichamelijk contact kan immers functioneel zijn en moet, met name in de sport geen taboe worden.

De omgang tussen mensen en het lichamelijk contact bij het sporten laten zich niet tot in detail regelen. Veelal zal er sprake moeten zijn van "gezond verstand", zowel in de (gym)lessen als in het dagelijks contact.

Werknemers voorkomen te allen tijde dat ze alleen zijn met een leerling voor tijdens of na het sporten. In overige situaties probeert men dit zoveel mogelijk te voorkomen. Daar waar de situatie toch een bepaalde mate van afzondering vraagt, kiest men een ruimte waarin contact met de buitenwereld zo eenvoudig mogelijk is (deur open/ doorkijk via een raam etc.).

Er worden geen lichamelijke straffen gegeven, ook geen lichte tikken of daadwerkelijk knijpen in een arm.

Lichamelijk geweld tussen personen wordt in geen enkele situatie getolereerd.

Gedragsregels ter preventie van seksuele intimidatie

De gedragsregels zijn richtlijnen voor de docent waarmee seksuele intimidatie kan worden voorkomen. Ze geven de grenzen aan van het handelen. Ze fungeren als toetssteen voor het gedrag van docent en leerlingen in concrete situaties. Ze nodigen uit tot nadenken en discussiëren over het eigen handelen en dat van anderen.

1. De werknemer moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de leerling zich veilig voelt (om te bewegen).

De leerling moet als mens worden gerespecteerd. Er mag geen onderscheid worden gemaakt naar of nadruk worden gelegd op godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd, lichamelijke kenmerken of burgerlijke staat.

(Zwem)kleding van de leerkrachten dient dusdanig te zijn dat dit niet als stuitend kan worden ervaren door anderen: schoon, fris, niet accentueren van bepaalde lichaamsdelen.

2. De werknemer onthoudt zich ervan de leerling te bejegenen op een wijze die de leerling in zijn waardigheid aantast of waarbij hij verder in het privé-leven van de leerling doordringt dan nodig is voor het gezamenlijke gestelde onderwijsdoel.

Hierbij gaat het erom dat de docent niet onnodig binnendringt in het privé-leven van de leerling, bijvoorbeeld door er vragen over te stellen, afspraken te maken, contact op te nemen enzovoort.

Dat betekent ook dat personeelsleden uiterst prudent dienen te handelen in de communicatie met leerlingen. Met name elektronische contacten dienen zich te beperken tot zaken van organisatorische of vakinhoudelijke aard.

3. De werknemer onthoudt zich van elke vorm van seksueel (macht)misbruik of seksuele intimidatie tegenover de leerling.

De werknemer mag zijn specifieke situatie en relatie niet gebruiken voor doeleinden ten eigen nutte die in strijd zijn met zijn verantwoordelijkheid voor de leerling of die de grenzen van de relatie overschrijden.

Grensoverschrijdend kan bijvoorbeeld zijn:

- met seksueel gedrag ingaan op verliefde gevoelens, seksuele verlangens of fantasieën van de leerling of dergelijke gevoelens oproepen.

4. De werknemer mag de leerling niet op een zodanige wijze aanraken dat de leerling en /of de docent deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren.

Uitgangspunt is dat de leerling het als seksueel intimiderend ervaart. Dit kan bijvoorbeeld zijn:

- bij begroeten of afscheid nemen te lang de hand vasthouden;
- iemand naar je toe trekken om te kussen;
- zich tegen de leerling aandrukken;
- het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten en andere ongewenste aanrakingen.

5. De werknemer dient ervoor te zorgen dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is (met name bij de sportbeoefening), dit contact of deze aanrakingen nooit verkeerd - in de zin van seksueel intimiderend - kan worden geïnterpreteerd.

Voorbeelden van functioneel contact:

- Als woorden niet volstaan om vechtende leerlingen uit elkaar te halen.
- Als een leerling in bedwang gehouden moet worden omdat hij volledig zijn zelfbeheersing heeft verloren.
- Tactiele begeleiding bij het zwemonderwijs en/of ander sportonderwijs.

6. De werknemer onthoudt zich van seksueel getinte verbale, non-verbale of fysieke intimiteiten

Hierbij kan worden gedacht aan:

- seksueel getinte opmerkingen en insinuaties, zoals grove taal, stoere verhalen en schuine moppen, onder het mom van "dat moet kunnen",
- vragen over seksuele leefwijze of beleving of opmerkingen over uiterlijk of kleding die kwetsend of als bewust prikkelend kunnen worden uitgelegd.
- non-verbaal gedrag als staren, gluren, seksueel getinte cadeautjes.
- Fysiek gedrag: handtastelijkheden (hand op arm, arm omheen slaan, etc.), opzettelijk weg versperren, andere lichamelijke intimidatie.

7. Omkleden/douchen in de sportlessen/ zwemlessen

De jongens en meisjes kleden zich gescheiden om. Indien gewenst krijgen de leerlingen de mogelijkheid na de les te douchen. Er wordt bij het zwemmen gedoucht met zwemkleding aan.

Het houden van toezicht op het omkleden gebeurt door iemand van dezelfde sekse. De leerkracht kondigt zijn of haar komst in de kleedkamer duidelijk aan met een van tevoren afgesproken teken.

Leerkrachten kleden zich altijd gescheiden van de kinderen om.

Werknemers voorkomen te allen tijde dat ze alleen worden gelaten met individuele leerlingen.

8. De werknemer heeft de plicht de leerling te beschermen tegen schade en (macht-)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie.

Binnen zijn mogelijkheden heeft elk personeelslid de verantwoordelijkheid voor de veiligheid en het welzijn van de leerling. Hij/ zij zal de daarvoor redelijke en noodzakelijke maatregelen moeten nemen ter voorkoming van lichamelijk en geestelijke schade en misbruik, veroorzaakt door seksuele intimidatie.

9. De werknemer zal er actief op toezien dat deze regels door iedereen die betrokken is bij de leerling worden nageleefd.

Indien hij gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze regels zal hij indien mogelijk de betreffende persoon daarop aanspreken maar in ieder geval een leidinggevende informeren.

Indien een leerling zich tot een personeelslid richt met opmerkingen over grensoverschrijdend gedrag van een collega, wordt de leerling onverwijld doorverwezen naar een vertrouwenspersoon.

In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de werknemer in de geest hiervan te handelen.

Misbruik

Indien vaststaat dat een klager bewust ten onrechte iemand beschuldigt van seksuele intimidatie, wordt dit afgehandeld als vermeld in artikel 8.1, met als uiterste consequentie het beëindigen van alle contacten met de school.